

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 002345 13 Uvp
Banja Luka, 23.04.2015. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Edine Čupeljić, kao predsjednika vijeća, te Smiljane Mrše i Strahinje Ćurkovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi ŽRS a.d. D. zastupane po generalnom direktoru D. S. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 18.05/2-R112/12 od 12.10.2012. godine, tuženog Ministarstva za ... RS, u predmetu vraćanja stanova u posjed i raspolaganje, odlučujući o zahtjevu tužioca, za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 002345 12 U od 25.01.2013. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 23.04.2015. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 002345 12 U od 25.01.2013. godine se ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o Ź e n j e

Pobijanom presudom (stav 1. izreke), odbijena je tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tuženog kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena na rješenje Odsjeka tuženog u D. broj 18.03/3-914-1/11 od 14.09.2012. godine. Tim rješenjem je odbijen zahtjev tužioca za vraćanje 35 stanova u D., pobliže navedenih u dispozitivu tog rješenja. Stavom 2. izreke presude je odbijen prijedlog tužioca za određivanje sudske mjere obezbjeđenja, zabrane vraćanja stanova na raspolaganje O., D., kao i dalja dodjela i davanje u zakup stanova. Stavom 3. izreke presude je odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova spora. Stavom 3. izreke presude je odbijen zahtjev tužioca da mu tuženi nadoknadi troškove spora.

U obrazloženju te presude se navodi da tužilac nema aktivnu legitimaciju za vraćanje u posjed i raspolaganje predmetnim stanovima, jer da ne ispunjava uslove propisane članom 5. stav 2. i 3. Zakona o državnim stanovima na kojima ne postoji stanarsko pravo („Službeni glasnik RS“, broj 98/11 u daljem tekstu: Zakon), s obzirom da je tužilac preduzeće organizovano kao akcionarsko društvo koje je privatizovano a zbog navedenog zaključuje se da osporenim aktom nije ostvaren nijedan razlog. propisan članom 10. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05 i 63/11- u daljem tekstu: ZUS), pa je primjenom člana 31. stav 1. i 2. ZUS, tužba odbijena kao neosnovana. Odbijanje prijedloga za određivanje mjere sudskog obezbjeđenja, sud je obrazložio razlozima da izdavanje sudske mjere obezbjeđenja nije predviđeno odredbama ZUS kao ni odredbama člana 269. stav 1. Zakona o parničnom postupku, koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu člana 48. ZUS, s obzirom da tužilac nije učinio vjerovatnim postojanje potraživanja ili prava.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede Zakona. Smatra da su organi

uprave i nižestepeni sud u rješavanju ovog predmeta „pristupili veoma površno“, preuzimajući stavove iz obrazloženja tuženog, ne upuštajući se u analizu i tumačenje odredaba Zakona, a ne dajući dovoljno obrazložene razloge zbog čega tužilac koji je u većinskom državnom vlasništvu, ne ispunjava uslove za vraćanje u posjed navedenih stanova. Ne osporava činjenicu da je dio od 20% vrijednosti kapitala tužioca privatizovan na osnovu Odluke Vlade RS o utvrđivanju dijela državnog kapitala strateških preduzeća koja će se privatizovati u vaučer ponudi („Službeni glasnik RS“, broj 35/00, u daljem tekstu: Odluka). Međutim, u pobijanoj presudi je iz konteksta odredbe člana 5. stav 2., kao i ostalih odredaba Zakona izvučena samo riječ „privatizovano“, zanemarujući termin „većinsko državno vlasništvo“, zbog čega presuda nije dala odgovore na te tužbene prigovore. Smatra da kao javno preduzeće u većinskom državnom vlasništvu ispunjava uslove iz člana 3. Zakona za vraćanje predmetnih stanova u posjed, kao nosiocu prava raspolaganja. Predložio je da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine.

U odgovoru na zahtjev tuženi je predložio da se isti odbije kao neosnovan ostajući kod razloga iznijetih u obrazloženju osporenog akta.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Osnov za odbijanje zahtjeva tužioca za vraćanje u posjed i raspolaganje navedenih stanova, tuženi organ a i sud u pobijanoj presudi zasnivaju na činjenici da je 20% dijela državnog kapitala tužioca privatizovano u vaučer ponudi. Tu činjenicu tužilac ne osporava, s obzirom da je uz zahtjev koji je podnio prvostepenom organu tuženog u D. dana 22.11.2011. godine, u roku propisanim članom 5. stav 1. Zakona, priložio dokaz o izvršenoj privatizaciji dijela državnog kapitala - obavještenje Direkcije za ... broj 390-01/99 od 16.09.2002. godine o izvršenoj privatizaciji 20% dijela državnog kapitala putem vaučer ponude i rješenje Komisije za ... RS broj UI-701/2002 od 24.12.2002. godine, kojim je tužilac upisan u registar emitenata kod tog organa sa datumom upisa 24.12.2002. godine.

Odredbom člana 2. stav 1. Zakona propisano je da se stanovi iz člana 1. stav 1. Zakona vraćaju u posjed nosiocima prava raspolaganja koji to pravo imaju u smislu tog zakona.

Odredbom člana 3. Zakona, (Poglavlje I-osnovne odredbe) je propisano da se nosiocem prava raspolaganja u smislu tog zakona smatra (između ostalih), javno preduzeće u većinskom vlasništvu RS koje je stan nabavilo ili je po drugom osnovu steklo pravo raspolaganja stanom. U poglavlju II – postupak vraćanja stanova, u članu 5. stav 2. Zakona je propisano da su preduzeća u većinskom vlasništvu republike iz člana 3. Zakona dužna da uz zahtjev prilože dokaz da nisu privatizovani ili da njihov program privatizacije nije odobrio organ nadležan za privatizaciju.

Članom 1. Odluke je utvrđen dio državnog kapitala koji će se u preduzećima od stateškog značaja privatizovati u vaučer ponudi a ta preduzeća su utvrđena Odlukom o određivanju preduzeća od strateškog značaja u kojima će se državni kapital privatizovati po posebnim privatizacionim programima („Službeni glasnik RS“, broj 39/99). Tom odlukom je određeno da će se i tužilac privatizovati po posebnim privatizacionim programima u skladu sa članom 7. Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima. Prema odredbama člana 15. tačka 1. i 2. tog zakona sredstvo plaćanja u postupku privatizacije su vaučeri dodijeljeni građanima po osnovu ovog zakona i

dodijeljeni borcima, porodicama poginulih i nestalih boraca i ratnih vojnih invalida od 17.08.1990 godine do dana demobilizacije, saglasno Zakonu o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca („Službeni glasnik RS“, broj 16/96 i 22/96), i pripadnicima radne obaveze.

Osnovano tužilac ukazuje da presuda ne daje odgovore na tužbene prigovore da je on preduzeće u većinskom državnom vlasništvu i da se bez izuzetaka smatra nosiocem prava raspolaganja u smislu odredbe člana 3. Zakona, kojem po odredbi člana 2. stav 1. Zakona pripada pravo na vraćanje stanova pod uslovima propisanim tim zakonom. U tom kontekstu nije dato valjano obrazloženje zbog čega se smatra pravilnom odluka upravnih organa o odbijanju zahtjeva za vraćanje tih stanova zbog činjenice da je dio od 20% državnog kapitala privatizovan putem vaučer ponude, kad tužilac ostaje u većinskom državnom vlasništvu.

U vezi s tim ukazuje se da je član 3. sastavni dio poglavlja Zakona kao njegovih osnovnih odredaba, a da odluka o odbijanju zahtjeva tužioca za vraćanje u posjed i raspolaganje navedenih stanova nije zasnovana na članu 3. već na članu 5. stav 2. Zakona koji reguliše postupak vraćanja stanova i propisuje koje dokaze je preduzeće iz člana 3. Zakona dužno dostaviti uz zahtjev, što je tužilac i učinio. Pozivanje tuženog i suda na odredbe člana 19. i 20. Zakona o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik RS“, broj 24/98) je bez uticaja na pravilan ishod ovog upravnog postupka, s obzirom da predmetni stanovi i dalje ostaju u državnoj svojini, a vraćaju se nosiocima prava raspolaganja radi davanja u zakup ili otkup pod uslovima propisanim Zakonom (član 1. stav 1.).

Zbog navedenog, povrijeđena je odredba stava 1. člana 33. ZUS jer u obrazloženju pobijane presude nisu cijenjeni pravno relevantni navodi tužbe s obzirom da nisu dati valjano obrazloženi razlozi zbog čega tužilac kao nosilac prava raspolaganja, koji je u većinskom državnom vlasništvu ne ispunjava uslove za vraćanje stanova u državnoj svojini. Otuda nisu ispunjeni uslovi za preinačenje pobijane presude jer razlozi dati u njenom obrazloženju ne opravdavaju odluku o odbijanju tužbe odnosno nepostojanju razloga iz člana 10. ZUS za poništenje osporenog akta. Sud će prilikom ponovnog razmatranja tužbe odlučiti i o prijedlogu tužioca za izdavanje sudske mjere obezbjeđenja vodeći računa o tome da izdavanje takve mjere obezbjeđenja nije predviđeno odredbama ZUS odnosno takva mjera nije primjerena prirodi upravnog spora. Osim navedenog, ponovo će odlučiti i o zahtjevu za naknadu troškova postupka pravilnom primjenom člana 49. a) ZUS.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava i pobijana presuda ukida na osnovu odredaba člana 40. stav 2. ZUS, i u smislu stava 3. tog člana, predmet vraća nižestepenom sudu na ponovno suđenje.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić